

Første brev fra Det unge Menneske til Constantin Constantius

Den 15. august

*Med en besynderlig magt fængsler
De mig til Dem*

Min tavse medvider!

Det vil måske dog forundre Dem nu pludselig at modtage et brev fra den, der vel længst for Dem var død og så godt som glemt, eller glemt og så godt som død.

Videre forundring tør jeg ikke regne på.

Jeg forestiller mig, at De i samme øjeblik vil ligesom tage min historie frem og sige, 'rigtig, det var ham med den ulykkelige forelskelse; hvor var det vi slap'? Nå, nå, ja, så vil vel symptomerne være disse.

Det er i sandhed forfærdeligt med Deres rolighed!

Når jeg tænker derpå, koger blodet i mig, og dog kan jeg ikke løsrive mig; med en besynderlig magt fængsler De mig til Dem. At tale med Dem har noget ubeskriveligt lindrende og velgørende; for det er som talte man med sig selv eller med en ide. Når man da har udtalt sig og fundet husværelse, trøst, i denne udtømmelse, og da pludselig ser Deres uforandrede mine, og betænker, at det er et menneske, der står for en, et uhyre klogt menneske, man har talt med, så bliver man ganske bange.

Herre Gud, den sørgende er altid lidt ærekær i forhold til sin sorg. Han vil ikke betro sig til enhver, han fordrer tavshed. Den kan man nu være sikker nok på hos Dem. Og dog, når man ret har trøstet sig derved, bliver man angst igen; for denne Deres tavshed, der er tavsere end graven, den ejer formodentlig mange lignende deposita. Om enhver ved De besked, løber ikke sur, kan i næste sekund tage en anden hemmelighed frem og begynde, hvor De slap. Da fortryder man, at have betroet sig til Dem.

Herre Gud, den sørgende er lidt ærekær på sin sorg.

Han vil, at den, han indvier i den, skal føle hele dens vægt og betydning. De svigter ikke ens forventning; for De fatter den fineste nuance bedre end en selv.

I næste øjeblik fortvivler jeg over den overlegenhed, der hører til således at vide besked om alt, at intet er nyt eller ubekendt. Dersom jeg var selvhersker over alle mennesker, da Gud hjælpe dem! Jeg førte Dem, indespærret med mig, i et bur, at De alene måtte tilhøre mig. Og da ville jeg formodentlig berede – dvs. underkaste – mig selv den pinligste angst ved daglig at se Dem.

De har en dæmonisk magt, der kan friste et menneske til at ville vove alt, til at ville have kræfter, som han ellers ikke har, som han ellers ikke begærer, blot så længe De ser på ham, til at ville synes, hvad han ikke er, blot for at købe dette anerkendende smil, der belønner ubeskriveligt.

Jeg gad gerne se Dem hele dagen, høre på Dem natten med, og dog, når jeg skulle handle, vil jeg for ingen pris gøre det i Deres nærværelse.

De kunne med et ord forvirre alt.

Jeg har ikke mod til, lige overfor Dem, at tilstå min svaghed; hvis jeg engang havde gjort det, da blev jeg det fejeste menneske af alle, fordi det ville synes mig, at jeg havde tabt alt.

Således fængsler De mig med en ubeskrivelig magt, og den samme magt ængster mig, således beundrer jeg Dem,

og dog er det af og til for mig, som var De sindssvag. Eller er det ikke en art af sindssvaghed, i den grad at have underlagt enhver lidenskab, enhver hjertets rørelse, enhver stemning under refleksionens kolde regimente! Er det ikke sindssvaghed således at være normal, blot ide, ikke menneske, ikke som vi andre, bøjelig og givende efter, fortabt og fortabende sig! Er det ikke sindssvaghed således altid at være vågen, altid bevidst, aldrig dunkel og drømmende!

I dette øjeblik turde jeg ikke se Dem, og dog kan jeg ikke undvære Dem. Derfor skriver jeg, og beder endelig ikke at ulejlige Dem med svar. For en sikkerheds skyld indeholder mit brev ingen adresse. Således ønsker jeg det, så gør det godt at skrive til Dem, så er jeg tryk, og glad ved Dem.

Deres plan var fortræffelig, ja, mageløs. Endnu kan jeg i enkelte øjeblikke, som et barn, gribe efter den heroiske skikkelse, de engang holdt op for mit beundrende blik med den forklaring, at det var min fremtid, den heroiske skikkelse, der skulle have gjort mig selv til en heros, en helt, hvis jeg havde haft kraft til at iføre mig den.

I sin tid henrev den mig med al illusionens magt i en fuldkommen fantasiberuselse. Således at afslutte sit hele liv for en eneste piges skyld! At gøre sig til en skurk, en bedrager, alene for at vise, i hvilken pris man holdt hende, for, for en ubetydelighed, ofrer man ikke sin ære! At brændemærke sig selv, at forspilde sit liv! At påtage sig hævnens gerning og fuldkomme den ganske anderledes end menneskenes tomme passiar formår det!

Således at være heros, ikke i verdens øjne, men i sig selv, intet at kunne beråbe sig på mod menneskene, men levende indemuret, indespærret, i sin personlighed, i sig selv at have sit eget vidne, sin egen dommer, sin egen anklager og i sig den eneste! At give sit fremtidige liv til pris for den krydsen af tanker, der vel måtte være følgen af et sådant skridt, hvorved man på en måde, menneskeligt talt, gav afkald på forstanden!